

Cours de tibétain - analyse - 31e pratique

Les 37 pratiques des bodhisattvas - Analyse

31e pratique : “observer ses trois portes”

༣༡) རང་གི་སྒོ་གསུམ་ལ་བརྟག་པ།

རང་གི་འབྲུལ་པ་རང་གིས་མ་བརྟགས་ན། །
ཚོས་པའི་གཞུགས་ཀྱིས་ཚོས་མིན་བྱེད་སྲིད་པས། །
དེ་སྤྱིར་རྒྱན་དུ་རང་གི་འབྲུལ་པ་ལ། །
བརྟགས་ནས་སྤོང་བ་རྒྱལ་སྤྲས་ལག་ལེན་ཡིན། །

31) Sans examiner ses propres erreurs, on peut aller à l'encontre
Du Dharma tout en ayant l'apparence d'un pratiquant:
Examiner constamment ses propres erreurs
Et les éliminer, c'est agir en bodhisattva.¹

31) Si on n'examine pas ses propres erreurs,
Il est possible que l'on devienne un non-pratiquant qui prend la forme d'un pratiquant
du Dharma.
C'est pourquoi, continuellement, à l'égard de ses propres fautes,
Les examiner et les abandonner est une pratique des filles et fils des vainqueurs.²

༣༡) རང་གི་སྒོ་གསུམ་ལ་བརྟག་པ།

རང་གི་འབྲུལ་པ་རང་གིས་མ་བརྟགས་ན། །
ཚོས་པའི་གཞུགས་ཀྱིས་ཚོས་མིན་བྱེད་སྲིད་པས། །
དེ་སྤྱིར་རྒྱན་དུ་རང་གི་འབྲུལ་པ་ལ། །
བརྟགས་ནས་སྤོང་བ་རྒྱལ་སྤྲས་ལག་ལེན་ཡིན། །

¹ Traduction Padmakara.

² Traduction littérale de jm.

Vocabulaire 31e pratique

ངང་	soi, soi-même
མོ་གསུམ་	trois portes : corps, parole, esprit
བརྟག་པ་	examiner, v.v. : བརྟགས་པ་/ རྟོག་པ་/ བརྟག་པ་/ རྟོགས་
འཇུག་པ་	faute, confusion
ངང་གིས་	soi, soi-même (acteur)
བརྟགས་པ་	examiner, au passé
ཚོས་པ་	pratiquant-e du dharma
གཟུགས་	forme, corps
ཚོས་མིན་	faux pratiquant du Dharma
བྱེད་མིན་པ་	faire qu'il soit possible, que cela advienne
དེའི་ཕྱིར་	c'est pourquoi
རྒྱུན་ཏུ་	continuellement
ནས་	ablatif, qui indique ici une conséquence (particule CM pages 44 et suivante)
སྤོང་བ་	abandonner, renoncer v.v. སྤངས་པ་/ སྤོང་བ་/ སྤང་བ་/ སྤོངས་

Annexe : commentaire de Chökyi Drakpa

Au niveau de la 10e pratique, commence l'explication de la voie pour les êtres supérieurs qui unifient la vacuité à la compassion. À ce niveau, trois points sont énoncés, dont le 3e concerne les conseils pour ces êtres supérieurs. **La 25e pratique correspond à ce 3e point.**

Ce 3e point est lui-même divisé en cinq points : 1) བ་ཚོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དྲུག་ལ་བསྐབ་པ། 2) མདོ་ནས་གསུངས་པའི་ཚོས་བཞི་ལ་བསྐབ་པ། 3) ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་ཚུལ་ལ་བསྐབ་པ། 4) དྲན་ཤེས་དང་ལྡན་པས་གཞན་དོན་སྐྱབ་པ་ལ་བསྐབ་པ། 5) དགོ་བ་རྗོགས་བྱང་དུ་བསྐྱོ་བ་ལ་བསྐབ་པའོ།

La 31e pratique correspond au 2e point : l'entraînement au quatre Dharma, qui lui-même est divisé en quatre. La 31e pratique est donc le 1er point du 2e et porte sur རང་སྐྱོན་ངོས་བཟུང་སྟེ་སྤོང་ཚུལ་གྱི་ལག་ལེན་ l'abandon de nos fautes et erreurs suite à leur identification.

གཉིས་པ་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཚོས་བཞི་ལ་བསྐབ་པ་ལ་བཞི། རང་གི་འཇུག་པ་རང་གིས་བརྟགས་ནས་སྤང་བ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉེས་པ་སྐྱབ་སྤང་བ། སྐྱིན་བདག་གི་བྱིམ་ལ་ཆགས་པ་སྤང་བ། ལྷུ་བ་མའི་ཚིག་སྐྱབ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རང་གི་འཇུག་པ་རང་གིས་མ་བརྟགས་ན། །

ཚོས་པའི་གཞུགས་ཀྱིས་ཚོས་མིན་བྱེད་སྲིད་པས། །

དེ་བྱིར་རྐྱུན་དུ་རང་གི་འཇུག་པ་ལ། །

བརྟགས་ནས་སྤོང་བ་རྒྱལ་སྐས་ལག་ལེན་ཡིན། ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་སོགས་ཀྱིས་རང་གི་འཇུག་པ་འཇུག་ལ་རང་གིས་དུས་རྟག་ཏུ་ཡང་ཡང་མ་བརྟགས་ན། རང་ལ་མཁས་བཙུན་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་མེད་པར་མ་ཟད། རང་སྐྱོན་དེ་རབ་ཅམ་ཡོད་པའང་མི་མཐོང་བར་བདག་ཚོས་པ་ཡིན་ཅོ་སྟམ་པ་དང་། གཞན་པལ་ཆར་གྱིས་ཀྱང་བྱི་ཚུལ་ལ་བཟུས་ནས་འདི་ཚོས་པའོ་སྟམ་བཟུང་ཡང་། ཚོས་པ་མིན་བཞིན་དུ་ཚོས་པར་བརྟུས་པའི་གཞུགས་ཀྱིས་ཚོས་མིན་གྱི་བྱ་བ་ཆེ་འདིའི་དགྲ་འདུལ་གཉེན་སྦྱོང་སོགས་ཀྱང་བྱེད་སྲིད་པས་ན་རང་སྐྱོན་ལ་མི་བརྟག་པ་ཉེས་པ་ཆེའོ། །དེའི་བྱིར་དུས་རྐྱུན་དུ་རང་གི་སྐྱོ་གསུམ་གྱི་འཇུག་པ་ལ་ཞེས་ཏུ་བརྟགས་ནས་སྤོང་བ་ནི་རྒྱལ་སྐས་རྣམས་ཀྱིས་རང་སྐྱོན་ངོས་བཟུང་སྟེ་སྤོང་ཚུལ་གྱི་ལག་ལེན་ཡིན་ཅོ་ཞེས་པའོ། །